

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prácticas clínicas V

Materia	Prácticas clínicas V			
Código	O51G140V01406			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	18	OB	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Ourense)			
Coordinador/a	Fernández Varela, María Milagros Fariñas Valiña, Natalia			
Profesorado	Fariñas Valiña, Natalia Fernández Varela, María Milagros Pérez Rodríguez, Raquel			
Correo-e	natalia.farinas.valina@sergas.es mfervar3@sergas.es			
Web				
Descrición xeral	Prácticas Clínicas: aprendizaxe práctica clínica cuxa finalidade é integrar os coñecementos e habilidades adquiridas que permitan ao alumnado entender, comprender, diagnosticar e participar no deseño e desenvolvemento dun plan de coidados a persoas en situación crítica de saúde e desenvolver habilidades de comunicación efectiva con pacientes/ familias e equipo.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Ser capaz, no ámbito da enfermería, de prestar unha atención sanitaria técnica e profesional adecuada as necesidades de saúde das persoas que atenden, de acordo co estado de desenrolo dos coñecementos científicos de cada momento e cos niveis de calidade e seguridade que se establecen nas normas legais y deontolóxicas aplicables.
B2	Saber planificar e prestar coidados de enfermería dirixidos as persoas, familias o grupos, orientados aos resultados en saúde, avaliando o seu impacto, a través de guías de práctica clínica e asistencial, que describen os procesos polos cuales se diagnostica, trata ou cuida un problema de saúde.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermería
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural
B5	Diseñar sistemas de cuidados dirixidos as persoas, familia ou grupos, avaliando o seu impacto e establecendo as modificacións oportunas
B6	Aplicar as intervencións da enfermería na evidencia científica e nos medios dispoñibles
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, cómo individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto as suas opinións, creenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B8	Promover e respetar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermedade

B9	Fomentar estilos de vida saudables e o autocuidado, apoiando o mantemento de conductas preventivas e terapéuticas
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade
B11	Saber establecer unha comunicación eficaz cos pacientes, familias, grupos sociais e compañerios. Fomentar a formación e información para a saúde
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermería española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial na transformación
B13	Aplicar os principios de financiación sanitaria e sociosanitaria e utilizar adecuadamente os recursos dispoñibles
B14	Establecer mecanismos de avaliación, considerando os aspectos científico-técnicos e de calidade
B15	Ser capaz de traballar co equipo de profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria
B17	Realizar coidados de enfermería baseándose na atención integral da saúde, que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial
B18	Aplicar estratexias para adoptar medidas de confortabilidade e atención de síntomas, dirixidas ao paciente e familia, na aplicación de coidados paliativos que contribúan a aliviar a situación de pacientes en situacións de enfermidade avanzada e/ou terminal
C4	Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
C8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
C10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
C11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
C13	Recoñecer as situacións de risco vital e saber executar manobras de soporte vital básico e avanzado.
C15	Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, dende unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermaría.
C17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar, a calidade e seguridade, as persoas atendidas.
C18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
C19	Dirixir, avaliar e prestar os coidados integrais de enfermaría, ao individuo, a familia e a comunidade.
C22	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.
C23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes de unha comunidade
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos
C25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes unha comunidade.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
C35	Aplicar coidados xerais durante o proceso de maternidade para facilitar a adaptación das mulleres e os neonatos ás novas demandas e previr complicacións.
C36	Coñecer os aspectos específicos dos coidados do neonato. Identificar as características das diferentes etapas da infancia e adolescencia e os factores que condicionan o patrón normal de crecemento e desenvolvemento.
C37	Coñecer os problemas de saúde máis frecuentes na infancia e identificar as súas manifestacións. Analizar os datos de valoración do neno, identificando os problemas de enfermaría e as complicacións que poden presentarse.
C42	Identificar as modificacións estruturais, funcionais, psicolóxicas e de formas de vida asociadas ao proceso de envellecemento.
C44	Seleccionar as intervencións coidadoras dirixidas a tratar ou a previr os problemas de saúde e a súa adaptación á vida diaria mediante recursos de proximidade e apoio á persoa anciá.
C49	Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
C50	Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisións
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersonais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo

D9 Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.

D10 Motivación pola calidade

D11 Sensibilidade hacia temas medioambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Ser capaz de participar nos cuidados que teñan como finalidade garantir o maior grao de independencia das persoas nas súas necesidades máis básicas, fomentando unha excelente relación interpersoal que garanta a dignidade e confidencialidade	A1	B1	C8	D1	
	A2	B3	C11	D2	
	A3	B6	C12	D3	
	A4	B7	C15	D4	
	A5	B8	C18	D5	
		B9	C26	D6	
		B11	C29	D7	
		B12	C31	D8	
		B15	C33	D9	
		B16	C42	D10	
		B17	C49	D11	
		B18			
	Ser capaz de proporcionar cuidados ao paciente aplicando o Proceso de Enfermaría, establecendo unha actitude *empática co paciente e familia aos que garantizará o dereito á confidencialidade, dignidade e privacidade.	A1	B1	C4	D1
		A2	B2	C8	D2
		A3	B3	C10	D3
		A4	B4	C11	D4
		A5	B5	C12	D5
			B6	C13	D6
		B8	C15	D7	
		B10	C17	D8	
		B12	C18	D9	
		B13	C19	D10	
		B14	C22	D11	
		B15	C23		
		B16	C24		
		B17	C25		
			C29		
			C31		
			C33		
			C35		
		C36			
		C37			
		C44			
		C49			
		C50			

Contidos

Tema

Rotatorio de prácticas preprofesionales que permitan a aplicación dos coñecementos teóricos e metodolóxicos da Enfermaría á práctica clínica, PROCESO ENFERMEIRO: Manexo da Taxonomía NANDA, NOC, NIC en hospitais, centros asistenciais e sociosanitarios. Prácticas clínicas a realizar en servizos especiais, atención especializada

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos científicos	2	0	2
Actividades introductorias	2	0	2
Seminario	18	0	18
Prácticum, Practicas externas e clínicas	402	0	402
Estudo de casos	0	13	13
Cartafol/dossier	0	13	13

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos científicos	Conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por ponentes de prestixio, que permiten profundar ou complementar os contidos de a materia.

Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Seminario	As tutorías grupais programadas mediante anuncio en Faitic, son obrigatorias xa que, entre outros, nelas préstase o soporte necesario para que o alumnado poida cumprir adecuadamente cos requisitos da avaliación.
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O estudante desenvolve as actividades en un contexto relacionado con o exercicio de a profesión Enfermeira

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O/A estudante desenvolve as actividades de formación en un contexto relacionado con o exercicio de unha profesión. Teñen carácter obrigatorio por ser unha titulación que conduce a unha profesión regulada, pertencente á área de Ciencias de a Saúde.
Seminario	As tutorías grupais programadas mediante anuncio en Faitic, son obrigatorias xa que, entre outros, nelas préstase o soporte necesario para que o alumnado poida cumprir adecuadamente cos requisitos da avaliación.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Emisión dun informe de avaliación por parte da supervisora/or da Unidade, co asesoramento das enfermeiras colaboradoras de prácticas clínicas que participaron na docencia Asistencia obrigatoria 100% Nota de corte 5. Imprescindible superar cada parte para aprobar a materia.	45	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5	C4 C8 C10 C11 C12	D1 D2 D3 D4 D5
					B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16	C13 C15 C17 C18 C19 C22 C29 C31 C33 C35 C36
					C37 C42 C44 C49 C50	
Estudo de casos	Estudo de casos mediante a resolución dunha proba avaliativa escrita tipo test, con tempo limitado, e no que se presentará un caso práctico que recollerá distintas situacións asistenciais-clínicas debendo o alumnado escoller a opción correcta de resolución, entre as alternativas propostas. A fórmula que se aplicará para obter a puntuación neste apartado é: A-E. Onde A é o número de acertos e a E o número de erros, as respostas non contestadas non restan puntuación. Nota de corte: 5 Imprescindible superar cada parte para aprobar a materia. A data de exame será a que figure aprobada e publicada na web e taboleiros do Centro.	45	A1 A2 A3 A4	B2 B3 B4 B5	C17 C18 C19 C23	D1 D2 D3 D4
				B6 B14 B16	C24 C26 C29	D7
					C44 C50	
Cartafol/dossier	Elaboración dun informe/memoria sobre as tarefas e procedementos desenvolvidos, observacións realizadas Normas de presentación: consultar Faitic Prazo de entrega: ver faitic Nota de corte 5. Imprescindible superar cada parte para aprobar a materia.	10	A1 A2 A3 A4	B2 B5 B16	C15	D1 D2 D4 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

2ª edición ordinaria: Dado que a práctica clínica é unha actividade presencial, non recuperable, os estudantes soamente poderán empregar a 2ª oportunidade para recuperar o relativo á avaliación do estudo de casos (proba avaliativa escrita tipo test) e/o cartafol/dossier, segundo corresponda. Asimesmo nesta 2ª edición soamente poderanse recuperar ausencias ata un máximo de dez xornadas, segundo o recollido na Guía de Prácticas Clínicas, e sempre que haxa dispoñibilidade no Centro

Sanitario de referencia.

Entrega do portafolios/dossier: consultar datas a través da plataforma FAITIC.

É imprescindible aprobar cada parte, para poder superar a materia.

OUTROS COMENTARIOS:- Importante que o documento de asistencia á prácticas clínicas, recolla tanto a asistencia como as faltas/ausencias, para a súa posterior recuperación e entrega en tempo e en forma na Escola.

- No caso de non poder acudir por motivos xustificadas e documentados á unidade de prácticas clínicas, o alumnado avisará por correo electrónico ao profesorado da materia (Practicascnicas.enfermaria.ourense@sergas.es), con COPIA á supervisora da unidade de rotación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Butcher, Bulechek, Dochterman & Wagner, **Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC)**, 7ª, Elsevier, 2018

Moorhead, Swanson, Johnson & Maas, **Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC): Medición de Resultados en Salud**, 6ª, Elsevier, 2018

NANDA International, **Definiciones y clasificación 2018-2020 de NANDA International**, 11ª, Elsevier, 2019

Nanda International, **NNNConsult**, Elsevier,

Perry, A.G., Potter, P.A., **Guía Mosby De Habilidades Y Procedimientos En Enfermería**, 9ª, Elsevier, 2019

Cultura de cuidados,

Index de enfermería. www.index-f.com,

Enfermería global,

Enfermería intensiva http://www.seeiuc.com/revista_izquierda.htm,

<https://ulcerasfora.sergas.gal/?idioma=es>,

Bibliografía Complementaria

Ciber revista,

Metas de Enfermería,

Nursing,

<http://www.isciii.es/investen>,

<http://www.gneaupp.org>,

www.enfersalud.com,

Portal Sanitario Fisterra (Atención Primaria en la Red) <http://www.fisterra.com/index.asp>,

www.nureinvestigacion.es/,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fundamentos de enfermaría/O51G140V01107

Enfermaría clínica I/O51G140V01204

Enfermaría clínica II/O51G140V01205

Introdución á enfermaría clínica/O51G140V01201

Prácticas clínicas I/O51G140V01208

Enfermaría clínica III/O51G140V01301

Prácticas clínicas II/O51G140V01303

Prácticas clínicas IV/O51G140V01405

Outros comentarios

- Rógase unha permanente atención ás disposicións sobre a materia que, no seu momento, figuren nos taboleiros de anuncios da Escola de Enfermaría e consultar a plataforma FAITIC a través da cal se fornecerá información para o seguimento e desenvolvemento da materia.

-É obrigatorio subir á plataforma FAITIC no apartado usuarios unha foto que permita la identificación de la/el alumna/o.

Plan de Continxencias

Descrición

A lexislación vixente conforma a profesión de Enfermeira/o como profesión regulada cuxo exercicio, de acordo co disposto no artigo 12.9 do Real Decreto 1393/2007, no que se establece a ordenación dos ensinos universitarios oficiais, require da posesión do correspondente título oficial de Grao, obtido conforme ás condicións establecidas polo Goberno no Acordo de Consello de Ministros do 8 de febreiro de 2008, publicado no Boletín Oficial do Estado do 27 de febreiro de 2008.

Na orden CIN/2134/2008, de 3 de xullo, establécense os requisitos para a verificación dos títulos universitarios oficiais que habilitan para o exercicio da profesión de Enfermeira/o.

Como o título de Graduada/o en Enfermería pola UVigo é presencial e habilita para o exercicio dunha profesión regulada, no relativo ás prácticas clínicas, considérase imprescindible a formación presencial nos centros sanitarios de referencia o que non pode ser modificado sen a pertinente instrución específica das autoridades competentes. A realización de prácticas clínicas presenciais é un condicionante para que poidan ser avaliadas.
